

JUSTÍCIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

Dignifiquem els casals jesuítics fent-ne escoles republicanes

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Com es consolida la republica

A Sevilla han estat empresonats uns patrons que no compliren les bases de treball.

Si aquesta notícia senyala una ferma orientació governamental, la pau de la República seria difícilment pertorbada.

Si aquesta orientació governamental hagués caracteritzat des del començament, la política central i l'actitud dels mandarins provincials—mandarins encara molts d'ells—no patiríem la febre de vagues que desarticula l'economia peninsular i augmenta la misèria dels obrers.

I, segurament, el front únic faista-monàrquic no s'hauria atrevit a realitzar el darrer i avortat complot contra la República.

En tot moviment de protesta popular, per artificios que sigui, per tèrbol que sigui, hi ha sempre un fons just. Que hi era en la fracassada vaga general, ens sembla evident. Que subsisteix, i pot donar lloc a noves manobres faista-monàrquiques, ens sembla indubtable.

I aquest fons de justícia no és altre que el neguit, que la desesperança, que la irritació creixent dels treballadors davant les realitats republicanes. No és la misèria, no és l'atur forçós, no és la setmana curta, la causa d'això, sinó la quasi convenció d'una lenitat governamental en front dels provocadors dels estaments benestants, de l'alta burgesia.

El poble és generós. El poble no regateja l'esforç i el sacrifici, quan un ideal l'arboria. Antífesi de la burgesia que no sacrifica mai el seu interès a un ideal—confessió de Ventosa—, el poble, sovint, avantposa l'ideal al seu interès immediat, que per ésser-ho és gairebé l'únic vist i punyent. I el poble, ara, acceptaria en silenci la misèria i l'atur, si sabés, si comprovés que el govern central segueix una política objectiva, d'estricta justícia, de cara a un esdevenir humà i solidari.

No és el sofriment, el germen de les revoltes íntimes populars que exploten, sistemàticament, els enemics de la República. És la realitat corpenedora d'un tracte desigual, d'un criteri distint, d'una llei subjectiva.

I que aquest tracte desigual, aquest criteri distint, aquesta llei subjectiva, han existit, els fets ho palesen i amb freqüència i amb eloqüència massa patents. Tant en el que fa referència a les lluites estrictament polítiques, com a les socials.

La reacció clerical i monàrquica han gaudit de privilegi.

Vol dir, doncs, la notícia sevillana, que el govern central és rectificat i que des d'ara no hi hauran «classes», que tots, absolutament tots, serem iguals davant la llei?

Per la pau republicana, per a la definitiva consolidació de la República, volem creure que així serà!

La Unió Socialista de Catalunya als treballadors

La Unió Socialista de Catalunya en moments transcendents per a la vida del nostre país, com els que en l'actualitat transcorren, es considera amb l'obligació de fer sentir la seva veu per tal d'orientar les masses obreres i ajudar-los a considerar quins són els veritables camins de llur emancipació total i definitiva, motiu fonamental i directe de l'existència del nostre partit.

Una vegada més s'ha portat a masses pacífiques de treballadors per camins de violència i perill anunciant que una sublevació imaginària era el començament de la revolució social. Aquests intents desesperats de subvertir el règim capitalista mitjançant aixecaments esporàdics—que són i seran sempre reprimits—s'han repetit en l'espai de cent anys en diferents països llatins i són, ara com ara, la indicació més clara que pot donar-se de que la milenària educació catòlica del nostre poble dona encara els seus fruits mantenint un nivell de mentalitat col·lectiva inferior, propensa a la credulitat infantil, a la fe en els miracles i a la fàcil reducció dels instints amb promeses de felicitat guanyada a poc preu.

Es hora de repetir amb claredat que la revolució social no es realitza aixecant-se amb armes, depositant autoritats i portant perturbacions vicioses i estèrils. Els òrgans de direcció que s'ha donat la societat per virtut de lleis bàsiques de la producció, podran alterar-se en la forma, però no en el fons. A Rússia,

on el capitalista individual ha estat gairebé suprimit, subsisteix el capitalisme d'Estat i la substitució s'ha fet amb el sacrifici inevitable de la massa, priyada encara d'aquelles elements comoditats de que gaudeix en els països europeus i americans. I per bé que ha triomfat la dictadura del proletariat per damunt de la dictadura burgesa, els guanys morals i materials s'obtenen lentament i seguint les normes constructives que accepta i proclama el proletariat conscient de tot el món.

El nostre país no pot substraure's a les lleis generals i, com en els altres països, l'obra de la revolució social és l'obra de l'elevació cultural dels treballadors per tal de que llur acció conjunta tingui l'eficàcia de crear els òrgans adequats que han de fer possible el sistema col·lectivista de la producció. Tota altra cosa que perturbi inútilment la vida del país, no fa sinó empobrir-lo, agreujar la crisi de treball, desgastar la força de l'organització i retardar l'adveniment de l'era constructiva. Inconscients o malvats, els que provoquen agitacions estèrils preparen una etapa de feixisme frenètic que nosaltres amb totes les nostres forces hem d'evitar, perquè fóra la castració de les masses i les retornaria fatalment a l'esclavatge. Fidels a les normes de la Democràcia, nosaltres sostenim que dintre la vida civil moderna, el germen de la llibertat futura hi té el seu ambient adequat i la potència constructiva del poble

hi ha de trobar tots els seus elements de poder. Tot el que d'això se separa és vessania o cosa pitjor i nosaltres devem denunciar-ho, com l'any 1921 ho denunciàvem, els nostres disortats companys d'Itàlia que preveien la catàstrofe d'aquelles col·lectivitats obreres sacrificades—arrepentides ara que ja no hi són a temps d'aquelles actituds tan inopinades com extremistes i tan nocives com fatals per a la gran causa del proletariat.

Obrers de Catalunya! La Unió Socialista de Catalunya us crida altra vegada a la reflexió i us invita a la tasca pacient, constant, conscient i segura de l'organització sistemàtica d'entitats col·lectives de producció i consum i d'òrgans actius d'associació econòmica que, en col·laboració amb la tasca sindical de lluita i d'avançada, preparin la nostra societat per a l'adveniment d'un règim de justícia i de pau. I us exhorta avui, com ahir, com sempre, a estimar i practicar les lleis de la més pura democràcia que són la garantia del nostre triomf definitiu. I us demana que acabeu amb aquestes perturbacions histèriques que us fan viure en estat de deliri consuntiu i us priven de veure el camí de la vostra emancipació, que no és altre que el de la vostra elevació moral i intel·lectual guanyada amb el vostre esforç sobre les forces instintives i ancestrals.

El Comitè executiu de la Unió Socialista de Catalunya, J. Comorera, J. Capdevila, F. Barjau, J. Coloma i E. Torres.

La intervenció de la U. S. C. en la direcció dels afers públics

La intervenció de la Unió Socialista de Catalunya en la direcció dels organismes dirigents de la vida de la nostra capital i de la nostra terra, dona ja els seus fruits.

Un dia era la nostra minoria municipal la que demanava del nostre Ajuntament la disposició de mesures immediates que han de portar un gran alleujament al greu problema de l'atur forçós; un altre dia han estat els nostres regidors els que s'han alçat contra les exigències d'una Companyia estrangera que preténia atemptar cínicament els interessos dels ciutadans de Barcelona; després fou la magnífica proposició de facilitar l'accés de les cooperatives obreres de producció a les subhastes municipals, proposició que a desgrat de la gran transcendència social que tanca, es veu entretinguda per mesquines diferències de cri-

teri en el si de les Comissions informadores.

Aquestes contínues manifestacions del Socialisme català en els regiments dels afers públics, ha vingut a afegir-se brillantment el decret que en la darrera sessió del Govern de la Generalitat presentà el nostre representant en Manuel Serra i Moret, decret que fou aprovat unànimament i que publicàvem en la nostra darrera edició. El contingut d'aquest decret d'ajut a les cooperatives obreres de treball i producció, representa un guany formidable per als nostres obrers, car amb ell posseïxen l'instrument indispensable per a realitzar un gran pas en llur emancipació econòmica.

Aquest decret recull l'esperit que es manifestava en la proposició que la nostra minoria presentà a l'Ajuntament i l'amplia en l'aspecte de concessió de crèdits a les empreses obreres de-

gudament constituïdes en condicions favorabilíssimes de preu i reemborsament.

A part del seu valor intrínsec, aquest decret té el de venir en uns moments en què s'està desvetllant en amplis sectors de la classe obrera una gran simpatia envers el sistema cooperatiu de producció i s'estan operant ja assaigs que permeten preveure, per a dintre de poc temps, una magnífica florida en la nostra terra de societats cooperatives obreres que preparen i ataquen el moment de la completa socialització de Catalunya.

A la Unió Socialista de Catalunya li cap el goig i l'honor d'haver iniciat la magnífica reforma que aquest decret representa i major goig li cabrà encara si els nostres obrers la saben utilitzar d'una manera conscient i responsable, que és l'única manera de fer les coses grans i indestructibles.

ACTE CIVIL

A la ciutat de Calella varen contraure matrimoni civil el dilluns passat els nostres benvolguts companys Conrad Garcia i Maria Carbonell. La núvia és filla de l'antic i conseqüent socialista Salvador Carbonell, regidor de l'Ajuntament, membre de la minoria de la U. S. C., la qual, per la seva qualitat i quantitat ostenta l'Alcaldia d'aquella ciutat de la Costa.

La cordial enhorabona als nostres amics que han volgut formar en la llista dels que saben posar la dignitat civil a l'altura que li correspon. Sortosament en aquella comarca des de fa un parell d'anys abunden els actes d'aquesta naturalesa ço que és un símptoma alentador del desvetllament del nostre poble.

Del meu carnet

JESÚS: JESUITISME

Jesús: exaltació, per un costat, de les essències pures de l'home, això és, de la seva individualitat; i exaltació, per altra banda, de la germanor adorada de tots els éssers humans. El Sermó de la Muntanya podria ésser el codi de la consciència humana si els mals pastors no se'n haguessin apoderat per entronitzar Moloc.

Jesús: humilitat, compassió, amor. Jesús: tot el contrari de Jesuitisme. Mai com en el cas dels Jesuïtes no s'havia targiversat el sentit etimològic d'una paraula. Jesuitisme: tot el contrari del que representà — i del que podia haver representat Jesús.

ULISSES

Subscripció permanent pro Justícia Social

JUSTÍCIA SOCIAL, necessita l'ajut urgent dels companys de la Unió Socialista de Catalunya i dels que simpatitzen amb una Catalunya nova, plenament incorporada a les corrents del món civilitzat.

JUSTÍCIA SOCIAL, òrgan de la Unió Socialista de Catalunya, no té més entrades que les que li ofereixen els seus amics.

JUSTÍCIA SOCIAL, per a subsistir i prosseguir la lluita contra els faismes de dreta i d'esquerra, ha d'ésser l'obra de tots, fruit del sacrifici de tots.

Companys! Amics! Contribuïu-hi:

Fent subscriptors.

Augmentant la quota mensual.

Aconseguint donatius o quotes mensuals dels simpatitzants que conegueu.

I és segur que pensant tots, uns segons cada dia, en la millor manera d'ajudar a JUSTÍCIA SOCIAL, podem eixugar el dèficit i, també, crear el fons del futur òrgan diari de la Unió Socialista de Catalunya,

Subscripcions mensuals

SUMA ANTERIOR	85 ptes.
S.	50 »
J. S.	25 »
J. Vila	5 »
S. Armengou	5 »
Total	170 ptes.

Donatius

SUMA ANTERIOR	50 ptes.
J. Coloma	2 »
F. Arnau (Malgrat)	50 »
S. Vallbona (Corcó)	5 »
I. Armengou	50 »
Uns cooperadors de Cornellà	5 »
Total	162 ptes.

CORREU ADMINISTRATIU

Baldomer Porta de Pallejà.—Rebut subscriptió a J. S.

LA SETMANA POLITICA

Batalla guanyada

La República ha guanyat una batalla a la reacció faista-monàrquica. Gairebé una batalla incruenta.

El cap del fil era a Fontainebleau. El cabdell era a mans de Martínez Anido. Alhora, i obeint el mateix impuls, els monàrquics de Bilbao i els faistes 100 per 100 i els faistes 99 per 100 de Barcelona (exceptuem-ne Peiró, que va ésser l'únic vot en contra) es llançaren al carrer. Aquells, per a distreure forces i esportuguir republicans i socialistes. Aquests, per a fer la «revolució comunista-libertària».

Començà la «revolució» a les muntanyes bergadanes. Ben lluny dels grans centres nerviosos de Catalunya. I Barcelona va contestar.

Com?

Donant l'espatlla als «revolucionaris». I això que aquesta vegada en el joc hi entraven tots. Els faistes 100 per 100 i els faistes 99 per 100, amb les «masses». Els comunistes oficials i els comunistes camperols (obres: armeu-vos i aneu-hi!), amb la «tècnica».

Però l'obrер de Barcelona ja coneix uns i altres. Sap, i l'experiència li ha costat força suors, de quin peu es dolien els «revolucionaris» professionals, els acaparadors de «comisiones» que cobren bons jornals quan ningú no treballa, que tenen la virtut molt comunista-libertària de no donar compte dels cabals, que no perden mai el bon costum de deixar-se agafar tot just a la vigília del «cop».

Per a l'obrер català la darrera experiència és contundent. I és de creure que no en demanarà cap altra.

Revolució de braços caiguts

En junta secreta, la plana major del comunisme-libertari autòcton va resoldre la vaga general «revolucionària». I per a provar la seva ferma disposició, va violar les normes de consuetud ordenant que la revolució comencés en dissabte. Va sortir el sol de dissabte, amb presagi de tragèdia.

Els obrers tramviàries, amb permís de l'empresa, varen sumar-se a les files revolucionàries.

Comissions de faistes, pistola en mà, varen barrar el pas als treballadors que, no havent resolt res, pensaven que es podia treballar.

Les hores s'escolaren feixugament.

Però, només les primeres.

En tensió nerviosa, els ciutadans paraven l'orella tement, d'un minut a l'altre, sentir el soroll magnífic de les bombes faistes, dels canons burgesos i de les metralladores governamentals. Les primeres veus estremiren la ciutat. A Sans un mort, es digué. Al Clot una barricada i una batalla aferrissada, es xiuxotà. Ara paren els trens, anuncià una veu misteriosa... I així, els rumors emplenaren la ciutat.

Passaren els minuts, les hores, silenciosament. Aclarits els primers «rumors», la ciutat somrigué. El centre de la ciutat, ple de gom a gom. Les botigues, aquests animalets porucs que de seguida es tanquen dins la closca, obertes. Gent prenent el sol. Cafès amb tertúlies completes.

Dissabte anglès. I Barcelona està curulla de desvagats que comenten la «revolució».

A la nit, rumors sinistres. Els «revolucionaris» no sortiren de dia per «despistar», i perquè la llum els feia massa nosa. Però, a la nit...

I a la nit, tranquil·litat, silenci. La policia i la guàrdia civil badallen, desfeinats, en les casernes. I els ciutadans nerviosos, que no podien tancar els ulls creient que cada esbufec de taxi era l'avís de la bomba faista, també s'adormiren.

Sortí el sol del diumenge, i res. La naturalesa, trista, plorà una mica. La llagrimeta pels que van errats.

I vingué el dilluns, el fatídic dia 25, el dia que les dones i les criatures, per consell faista, no devien passar pels carrers.

Tampoc, res. Sols pau, silenci i treball ple.

Molts ciutadans no dissimularen el mal humor. I la revolució? I els revolucionaris? preguntaven amb aire escamat. Com si es diguessin que no hi ha

dret a esfereir tothom per a no fer ni tan sols un crit.

S'enfutimaven per no estar en el secret. No sabien, com nosaltres, que, certament, faistes 100 per 100 i faistes 99 per 100, i comunistes oficials i comunistes camperols (obres: armeu-vos i aneu-hi!) havien proclamat la revolució...

Però una revolució de braços caiguts. Una troballa esplèndida per a marxar d'acord amb els «principios» i no jugar-se la pell.

Tanmateix, una troballa necessària, perquè una revolució de braços enlaire i de punys closos i de pit a pit amb la guàrdia civil, no la saben ni la volen fer. Això ho deixen per a la carn de canó: la «massa» obrera. Ells, els líders, els tècnics, donat el crit, o es deixen agafar o se'n van tranquil·lament a jugar a la manilla.

Vet ací en què ha acabat una força poderosa: la Confederació Nacional del Treball. I com són els professionals «revolucionaris», que l'han anihilada, que han jugat amb les esperances del proletariat, que han malmès una de les millors oportunitats que s'han tingut per a consolidar antics guanys i conquerir-ne de més substancials.

Experiència dolorosa i fecunda. El faisme ha d'ésser eliminat definitivament del món obrer català. I amb el faisme, els seus rebrots comunistes, que tenint les mateixes arrels i la mateixa saba, idèntics fruits donarien.

Ha arribat ja l'hora de crear aquí una central catalana de plena i responsable democràcia sindical.

L'expulsió dels Jesuïtes

El Govern central ha clos aquest període agitat de començaments d'any nou, amb un decret magnífic: el de dissolució dels jesuïtes.

Ho ha fet un xic tard, però ho ha fet, i això l'excusa.

No sento jo una rancúnia especial contra els jesuïtes. Sense odi, entenc que la Companyia de Jesús, ultra ésser la negació de Jesús, ha estat a Espanya una plaga. Per les escoles jesuítiques han passat els fills de l'aristocràcia i de la burgesia, i d'ells han tret aquesta psicologia de regressió i violència sistemàtica que han convertit Espanya en un país d'analfabets i d'incoherència, insolidari, versàtil. Han estat els jesuïtes, en grau màxim, el verí espiritual de les classes fins ara governants, factors de dissolució.

Amb la dissolució dels jesuïtes, la reacció espanyola perd el més sòlid suport.

Les declaracions del President Macià

Comentant els darrers esdeveniments, ha dit el President Macià: condemno els responsables d'aquestes pertorbacions i condemno, també, els que fan el joc dels agitadors violant lleis, trencant bases de treball, tractant despòticament els treballadors.

Són declaracions honestes que reflecten un sa, un vigorós criteri governamental.

Però, elles han estat interpretades deslleialment pels diaris reaccionaris d'aquí

i per tota la premsa madrilenya. S'ha volgut veure en elles una defensa dissimulada del faisme irresponsable, immoral, còmplice dels monàrquics exiliats.

Es inversemblable!

¿No és millor concepte de govern el de Macià, que preven les possibles causes de conflicte, que el de Madrid, que reacciona havent-hi conflicte, i no abans?

La burgesia catalana, o bona part d'ella, saboteja la República. No respecta les bases de treball. Mortifica com pot els treballadors. Provoca situacions de violència moral que els obrers resolen fent vagues insensates. Atia la discòrdia, jugant a centrals. Acumula odís, com si de l'explosió aguaitada hagués de sortir la solució: una nova dictadura.

Això és cert i sols cal tenir ulls per a veure-ho.

També és cert que la burgesia catalana, aquesta fracció antirepublicana i lliguera, troba en els governs civils un tracte de favor. Ni el governador civil de Barcelona, ni els de Lleida, Girona, Tarragona, no han aplicat cap vegada la llei de defensa de la República a cap patró. I n'hi ha que s'ho mereixen, i ben fortament!... En els governs civils els conflictes s'allargassen de faiso desesperant, i fins quan hi acudeixen els obrers que s'emancipen del faisme irresponsable i caciquil.

Evidentment, Macià té raó.

Molt útil és que el poder públic estigui sempre en condicions de reprimir actes perillosos per a la República.

Però, molt útil seria que els preven-gués posant a ratlla la burgesia antirepublicana, aquest faisme de dreta que és, almenys, tan perillós com el d'esquerres.

JOSEP COMORERA

Cartes obertes al company llunyà

UN INTERMEDI NECESSARI

V

(Primer temps)

En sortir de Rússia—amb l'ànima sotraguejada per tantes d'emocions i després d'haver pogut compulsar *in situ* els judicis laboriosament formats en els anys d'apassionat estudi de les coses russes—duia el propòsit, que per la conjunta conspiració de múltiples circumstàncies ha resultat fallit, de no parlar de Rússia enllac. He rotat una mica pel nostre sumari planeta i mai se m'ha acudit traslladar el paper cap impressió de viatge. En els viatges anteriors bastava a la meua sana intenció el temor de descobrir mediterranis. En el cas present, el fonament dels meus escrúpols era un altre. El fenomen rus és un experiment de dimensions tan extraordinàries que creia—i segueixo creient—poc seriós, tractar-lo lleugerament o de bursada.

Comprenc perfectament que el migrat esperit sectari de la generalitat dels homes adopti davant del fet rus les dues posicions extremes: pro-Rússia i contra-Rússia, la rusofília i la rusofòbia, l'apologia ultrancera i el derrotisme més desesperançador. És molt fàcil parlar de Rússia cantant les glòries de la revolució bolxevista i les meravelloses realitzacions del «paradis soviètic». És igualment molt fàcil parlar de Rússia exposant els honors de la revolució de novembre, les barbàries del terror de la Txeca i les misèries, vergonyes i fracassos de la dictadura del Proletariat. Però és molt difícil parlar de la U. R. S. S. com a mi en plauria de poder-ho fer: fora de tot partidisme i amb la màxima objectivitat possible.

Cregeu doncs, bon company llunyà, que aquestes cartes que us adreço són un esforç vehement i cordial per a dir-vos la veritat d'allò que sé i d'allò que he vist per terres de Rússia. No oblideu, però, que la veritat és un concepte humà i que fora de la nostra consciència no té cap mena de realitat. La veritat que jo us conti serà, doncs, només «la meua veritat», allò que en la meua consciència se m'imposa com a real i veritable.

Però el nostre esperit, sortosament (si no el món i la vida foren ben tristes coses) no és pas un simple mirall. El nostre esperit no neix cada vegada en l'instants mateix que s'aboca a la contemplació d'un objecte, d'un fenomen o d'una idea, sinó que és un producte de tots els múltiples estats de consciència anteriors. Sempre diem mal dels prejudicis (i cal dir-ne mal, és clar), però sense els prejudicis que portem acumulats ens fóra impossible judicar res. Car és en la formació de judicis anteriors que hem après a formar judicis nous. Tant és així, que Shelling, el filòsof de l'idealisme transcendental, va poguer afirmar que: «per a veure justament alguna cosa, calia saber prèviament allò que hom anava a veure». Ja veieu, doncs, per raó de la natura del tema, fins on arriba la meua preocupació per ésser just i equànim. Us declaro el meu propòsit de dir-vos la nua veritat—que aquest és el meu sincer impuls—i us poso en guàrdia sobre les possibles deformacions involuntàries d'allò que us digui.

I és que els mots de Plini poden repetir-se encara: «Solament hi ha una cosa certa, que és la incertitud». I fora del joc emocionant del pensament en el camp de la pura especulació científica, fora del món dels conceptes, fora de l'univers de les pures creacions de l'esperit, no

hi ha res absolutament exacte ni absolutament inexacte. L'objectivitat tan decantada no existeix enlloc. Un fet qualsevol, del nostre món extern, pot tenir, potser, per ell mateix, una objectivitat, però, des del moment que el recull una consciència humana, es reflexa, sense retnei, en forma subjectiva.

***

Segurament, si heu llegit gaires articles i llibres sobre Rússia, us heu demanat amb esperament: ¿Com és possible que uns mateixos fets i unes mateixes coses siguin exaltats pels uns fins als núvols i combatuts pels altres a sang i a foc? ¿No serà possible copsar un judici clar sobre les coses de Rússia? No es tracta pas de cap país de llegenda, de cap fabulós imperi de Trebizonda, de cap terra ignota. Hi viuen homes com nosaltres. S'hi pot anar amb quatre o cinc dies de tren...

Doncs, no. No crec que, avui per avui, sigui possible, de fora estant, assolir un judici clar sobre la U. R. S. S. Ben mirat això no és gens estrany. No penseu ara en Moscou i Barcelona. Penseu, per exemple, en Barcelona i Madrid. Dues ciutats que, com qui diu, estan a tocar: tres hores d'avió o una nit al tren. I bé, jo no sé si hi han gaires catalans que comprenguin les coses de Madrid, però pu dir-vos que a Madrid no he trobat encara ningú que tingui una visió clara de les coses de Catalunya. Hi ha gent que no ens volen entendre. N'hi ha d'altres—com a tot arreu passa—que són incapaces de comprendre-les. I n'hi ha d'altres que, noblement, generosament, fan un esforç—que hem de saber agrair com cal—per a comprendre'ns i per a donar-nos la raó. Són els comptats homes de liberalisme autèntic, convençuts de que cal respectar la nostra voluntat col·lectiva, sigui la que sigui. Però, quan després d'hores i de dies de conversar amb ells amicalment, cordialment, esteu segurs de que han arribat a copsar l'entranya espiritual del nostre problema, us surten de cop i volta, tot dolorits, amb alguna enternidora exclamació paternal d'aquest to: *Però ¡qué lástima que se empenen ustedes tercamente en resucitar la lengua catalana! Por qué quieren privar a sus hijos de un instrumento de cultura tan dilatado y tan magnífico como el idioma castellano!...*

Es inútil que els digueu que nosaltres, justament, som d'aquells que no ens volem privar de res; que el català no és cap llengua artificial inventada pel Mestre Fabra i que, després del castellà, volem saber el francès i totes les llengües possibles. No us creuen. No us entenen.

I bé; la revolució russa és un fenomen europeu que queda fora de l'abast de la nostra mentalitat occidental. Per a comprendre el fet—us—per a comprendre'l íntimament vull dir—cal posseir, almenys, la mentalitat tàrtaro-eslavocaucaàsico-sibèrico-turkestanica d'aquell poble immens, que cobreix la sisena part de la terra habitada, compost de més de cent nacionalitats diverses i integrat per més de cent seixanta milions d'habitants. És un altre món. No dic—me'n guardaré prou—si millor o pitjor que el nostre. Deixem la perillosa formació de judicis absoluts per a la mentalitat primària dels bons sectaris de l'una i de l'altra banda. Que ens basti ara la modesta convicció de que res del que jo digui aquí tindrà cap influència en la valoració del fenomen rus. Pels uns, Rússia

seguirà ésser un infern. Pels altres, seguirà ésser el cel.

Es tot qüestió de tarannà, de temperament, de goia, d'estructura mental. I quan un home neix amb vocació d'energumen és inútil voler-lo contrariar.

I bé, diguem-ho de seguit. Com vós ja ho deveu suposar—home d'esperit obert, format en aquesta alta escola de ciutadania i de mútua tolerància que és la U. S. de C.: Rússia no és cap cel ni és cap infern. Poc més o menys, com els altres països que els homes trepitgen (amb una mica menys d'alegria i una mica més de brutícia), és una mena de purgatori.

RAFAEL CAMPALANS

UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Ajornament del Congrés de la Federació Comarcal de Barcelona

Havent estat suspeses les assemblees de les seccions per ordre governativa, el Comitè Executiu ha resolt ajornar el Congrés de la Federació Comarcal de Barcelona. La sessió inaugural es realitzarà el dia 20 d'aquest mes.

TALLERS
ZEUS

Construcció de l'aparell de Ràdio «ZEUS» de 3, 5 i 6 vàlvules completament selectius • Reparació d'altres aparells de Ràdio i gramòfons de totes menes

«ZEUS»
Sepúlveda, 174
Telèfon 30883

CINEMA DE QUI SERA EL FRACAS? LLIBRES

COLISEUM. — «Fatalitat», de J. von Sternberg (Paramount).

Una història d'espionatge. Però una magnífica història d'espionatge.

No diem això perquè tinguem cap prevenció en contra d'aquesta mena d'històries, sinó per fer remarcar el talent de J. von Sternberg que, com ja altres vegades ens havia demostrat, sap superar amb el seu art els llocs comuns, àdhuc en els temes que més fàcilment podrien fer-lo fallir.

«Fatalitat» entra de ple dintre la tradició i l'estil de les obres de Sternberg. La serenitat, la precisió, la contenció que les caracteritza són les qualitats principals d'aquest nou film. Per altra banda, Sternberg ha continuat obtenint el que és tan difícil d'obtenir i que qualifica per si sol a un director: fer films que satisfacin alhora els imperatius comercials i els artístics. Remarquem també l'aprofitament íntegre, la valorització intel·ligent que realitza J. von Sternberg de les qualitats cinematogràfiques dels actors per ell dirigits.

En «Fatalitat» hi ha com element de primera qualitat la veu veta i sobretot els ulls de Marlene Dietrich. Actrius així fan perdre de mica en mica l'enyorança per algunes d'aquelles altres actrius, de les més intel·ligents, que el cinema sonor se'ns ha emportat.

Citem, per acabar, d'entre tots els que l'acompanyen en el repartiment els noms de Mc. Laglen i von Seyffertitz.

D. R.

Parò, tant en les teories polítiques i filosòfiques, com en les persones, l'èxit ja relluir els defectes i debilitats que el fracàs ja mai hauria tret a la llum pública.

J. STUART MILL

La República tindrà l'avantatge o desavantatge de posar en evidència a molta gent. Fins fa poc, molts homes de la República havien sostingut un caire polític pujat de tot. Cada un havia estat aliat a un determinat partit polític, i a cada moment els programes s'anaven adaptant a les circumstàncies, donant lloc a afirmacions sempre més esquerranes. Però vinguda la República, hom ha pogut veure com, interpretant, al meu sentir, equivocadament, l'acció de govern amb la fidelitat a les pròpies idees, cada dia i a cada moment es fa renúncia a les mateixes en nom d'un governamentalisme que col·loca a les idees a un desnivell exagerat.

Bé és cert, que una cosa és estar al govern i altre ésser a l'oposició. Al nostre país on de la política se'n té un concepte molt extravagant, l'oposició vol dir negociació absoluta, no col·laborar amb els que manen, trobar dolent tot el que els governants facin, encara que quan els protestataris eren al poder ho fessin pitjor. L'oposició, sobretot a Catalunya, vol dir la reventada sense pietat i la difamació posada a l'ordre del dia. Res hi val que els de l'oposició siguin del color blanc com del blau o del rosa o del púrpura de to, que posats a combatre, cada un mira de guanyar terreny en el sentit bàrbar, immoral per tant, sense pietat de cap mena, sense consideració als prestigis i a les capacitats i a les honres, perquè en un país de gent mal educada, com més baixa és la campanya de oposició més satisfà a la massa, major clientela s'acumula i millor èxit té l'obra destructora que es proposen els de l'oposició.

Però, no hi ha que confondre tampoc el seu governament o governamentalisme amb la renúncia a les pròpies idees. La República ens ha donat ja diversos casos de gent que ahir pensaven de determinada manera i avui han girat en rodó i se'n van a la cleda contrària sinó en fan una de nova per a salvar les apariències. Hem pogut observar com, potser a conseqüència de que sols es dibuixa una sola força d'esquerra al Parlament (debutant la minoria catalana) i aquella queda vinculada en el partit socialista, tots els altres radicals, els de Lerroux per una banda i Marcel·lí Domingo per altra, es fonen per moments i sembla que tots tinguin pressa en fer-se agradables a les classes conservadores per a esdevenir amb un nom o altre, els líders del nou partit.

Es una de les coses més curioses que ha produït la República. Si aquesta estés ja consolidada del tot i cada partit hagués portat a les Constitucions tot el contingut dels propis programes i, per tant, l'obra anunciada abans de la Revolució estés llesta del tot, compendriem aquest exagerat governamentalisme dels homes que havien defensat els majors radicalismes dintre dels partits republicans. Però mentre i tant la situació política del país no estigui totalment resolta i la gent no senti les conseqüències del canvi de règim, se'n adoni tothom de que les coses han canviat, de que els procediments ancestrals són sols un record desagradable, que una vida nova està en marxa formant una Història nova, resulta, al meu entendre, una covardia renunciar a les pròpies idees o almenys amagar-les, parlant-nos de moments històrics que no som pas els homes d'avui que hem de judicar-los sinó, precisament, els de demà que seran els únics que escriuran la nostra història. I si aquesta apreciació no bastés, caldria tenir molt en compte que malgrat la República, encara és possible la formació de partits tan prehistòrics, tan fora de temps i de lloc i que els homes que vulguin ser-ne guies amb aspiració d'escalar el poder, diguin tantes barbaritats més antigovernamentals i més antiliberals, com les que ha pronunciat suara a Madrid el veritable fill d'Antoni Maura.

Tots els que propugnem per una ideologia política ho som de governamentals; però ho tenim d'ésser d'acord amb les nostres idees, i ha d'ésser amb elles mateixes que, el dia del triomf escalaran el Poder i hi governarem. Deia fa pocs dies en un míting de la U. S. de C. que tots els homes hem de tenir apetència de govern, i hem de sentir aquesta apetència, precisament, per a portar a la pràctica les nostres pròpies idees. Però entenc i ha estat això criteri de tota la meua vida, que l'home que a l'escalar el poder deixa a la porta del Ministeri les pròpies idees per a emprar-ne altres que s'adaptin més a la comoditat de la majoria i que permetin, per tant, la major durada de permanència en el govern, aquests homes no són gent d'idees, són gent exactament iguals a aquella que hem tingut a Catalunya que no havien volgut mai definir la seva situació republicana o monàrquica, però que llavors com ara, estan disposats a sacrificar-se per a pujar al poder. D'aquesta mena de política els dictionaris no en fan cap definició, però no hi ha pas cap dubte que en l'ordre

moral tenen un qualificatiu un xic dur.

Per altra banda, els homes dirigents dels partits republicans d'esquerra s'han de fer càrrec dels perills que per ells enclou la seva actitud estranya. No hi ha que oblidar la situació especial en que el país es troba com a conseqüència de les propagandes dels comunistes i anarquistes, elements que cada dia es troben més a prop i que, lògicament, arribaran a unir-se encara que només sigui per una circumstància determinada. El comunisme avança més de pressa del que molta gent s'imagina. No són pas jo dels qui em preocupin aquests avenços perquè, socialista militant, fet i fet tots anem a una mateixa finalitat, si bé per camins i procediments ben diferents. Mentre nosaltres volem imposar la justícia social pels camins del dret i de la cultura, altres no troben altre camí que el de la violència. El temps dirà qui té raó.

Però cal dir, per altra part, que el progrés del comunisme a Espanya i a Catalunya està en relació inversa a la davallada del sentit d'esquerra dels homes que fins avui havien aparegut com a radicals en llurs principis davant del poble. I el perill a que suara feia esment, està en que les grans masses de poble, que són les que en definitiva donen el tomb a les situacions polítiques, s'escaparan de les mans dels directors del republicanisme esquerrà; i posades que siguin les ordres dels homes de procediments més pujats de tot, i aprofitant les circumstàncies especials de l'hora present de l'economia del món en que les prediccions de Carles Marx s'estan complint fatalment, hi ha la possibilitat que una onada revolucionària ho envaïxi tot i quedin reduïts a pols aquells polítics pretenciosos del nostre país que volent passar per aixetats critiquen l'actuació del President Macià qui té un concepte més clar de la realitat política del moment ac-

tual i procura emmenar la qüestió social pels viarans de la justícia, que són els únics que poden evitar el caclisme.

Que hi pensin bé les classes adinerades. Que no oblidin que a Espanya no hi ha hagut revolució. Que la Revolució encara està per fer, i que si els homes que estan obligats a fer-la al Parlament amb mesures d'esquerra per a contenir les ansies extraordinàriament vermelles de les grans multituds decepcionades amb llur actitud al poble, l'esdevenidor quedarà aclarit, però d'una manera no pas gaire agradable per a les masses conservadores i per a tota aquella gent que no saben veure quina és avui la realitat que impera al món.

Que ningú dubti que el règim capitalista, si més no en el seu procediment, ha fracassat. Doneu una ullada a tot al món i veureu com totes les teories dels capitalistes han fracassat. La situació d'Anglaterra ha estat un vot de qualitat a favor del socialisme. Aquell famós comerciant del Nord d'Amèrica, Ford, que creia haver trobat la solució al problema econòmic, està també en crisi. Totes les teories dels economistes han fracassat. Sols ha quedat en peu una afirmació: la de Marx quan va dir a mitjans del passat segle que arribaria un dia que l'afany egoista del capital faria produir tant que no hi haurien prous boques per a absorbir la producció, i que llavors es produiria l'ensorrada.

Queda, doncs, sentat un criteri. És un advertiment de cara a la realitat. Els que creuen que es pot evitar l'explosió de les idees amb molta Guàrdia Civil i milícies i sometents i exercicis, s'equivoquen. Les explosions dels pobles sols poden evitar-se actuant amb mà esquerra, donant satisfacció a les masses i, sobretot, no enganyant-les.

F. ROSELL I MONTANER

Resposta als clericals difamadors

La Secció de la U. S. C. del Districte VIII ha adreçat a l'estimat company Cosme Rofes la següent carta que subscriu complacents:

«En l'assemblea general ordinària que celebrà la secció del Districte VIII de la U. S. C., va acordar-se per unanimitat protestar per la baixa campanya que contra vos està realitzant la premsa reaccionària i testimoniar-vos la sincera adhesió de la secció a la vostra actuació i a la vostra persona.»

Míting inaugural de la Secció del districte V

Diuenge, al matí, va tenir lloc el míting organitzat per la Unió Socialista de Catalunya amb motiu de la inauguració de la secció del districte cinquè, en el seu estatge, carrer de la Lluna, 14, pral.

Varen fer ús de la paraula els companys R. Coso, qui exposà la tàctica dels diferents partits obreristes, acabant definint l'ideari de la U. S. C.; R. Castellort parlà tot seguit del vot de la dona i les seves conseqüències, comentant a l'ensenyament oficials presos sobre dit assumpte; R. Vinyes, el poeta, parlà de socialisme en el seu aspecte humà i polític donant-li ocasió a cantar les excel·lències de la nostra terra; R. Campalans a causa de la premura de temps, donà una impressió de la política actual aquí i a Madrid, i de l'Estatut, i finalment recomana donar un exemple de patriotisme en els moments actuals; Leonor Serrano donà una vegada més, proves de la seva competència sobre el problema de la educació; exposà les mesures que calen prendre per a que el poble aprofiti en el seu grau màxim la feina del mestre i recomanà d'una manera enèrgica que quan la dona es mostra esquerra a intervenir en els afers polítics l'home té l'obligació d'acompanyar-la i assessorar-la dintre el fur de la família; finalment, el secretari general de la secció, company Grau, amb un petit parlament oferí l'estatge inaugurat a tots els obrers per tot el que necessitin.

A l'acte hi assistí nombrosa concurrència.

Unió Socialista de Catalunya del Dte. VIII

CURSETS GRATUÏTS

La Comissió de Cultura de la Secció VIII, Montseny, 35, pral., ha establert a partir del mes de febrer uns cursos gratuïts de les matèries anotades a continuació:

Comptabilitat, Càlcul Mercantil i Taquígrafia, a càrrec d'en Josep A. de Rafael; els dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou.

Gramàtica i Llengua Catalana; els dimarts i dijous, igualment de vuit a nou.

Per a inscripcions, al local de la sudita Secció, Montseny, 35, tots els dies de set a nou.

Dels articles firmats són responsables llurs autors.

El confessionalisme a les Escoles Municipals

Hem rebut del vocal-delegat del Patronat Escolar de Barcelona, senyor J. Ventalló, la següent nota:

«Havent estat honorat pel vice-President del Patronat Escolar de Barcelona, amb la comanda de realitzar una informació relativa als fets que segons el setmanari JUSTICIA SOCIAL, de la vostra direcció, han succeït a diverses institucions d'ensenyament primari posades sota la cura d'aquest Organisme, relacionats els uns amb l'incompliment per part d'un determinat nombre de professors de les disposicions establertes per la legislació escolar vigent relatives a l'ensenyament de la religió a les Escoles primàries, i l'altra, a la forma parcial com havien estat comentats als infants de l'Escola «La Farigola» els fets recents de Castilblanco, i essent un viu desig del Patronat Escolar de Barcelona, i no cal dir que també del d'aquest vocal que sotasigna, aclarir completament el que hi hagi de cert en els vostres reportatges per tal de procedir de la millor manera que aconseqüi el que pugui derivar-se de l'esmentada informació, ens permetem dirigir-nos a vos perquè, prosseguint en el camí que heu emprat de cercar el millorament de l'obra de cultura popular que realitzem, denunciant, tot el que us sembla que no està prou d'acord amb l'esperit que informa el nou règim, vulgueu ajudar-nos amb la major rapidesa possible, l'origen de les vostres informacions, a l'objecte que les persones que s'han dirigit al vostre periòdic ratifiquin les mateixes acusacions davant el Patronat, per tal de continuar pel nostre compte llur comprovació i posar les sancions que calgui, d'acord amb la gravetat dels fets denunciats que siguin comprovats.»

»Visqueu molts anys.
»Barcelona, 19 gener 1932.

El Vocal-Delegat,
J. Ventalló

»Sr. Director de JUSTICIA SOCIAL.»

En contestació a la mateixa li hem adreçat la següent carta:

«Em plau acusar rebut del seu a-

tent comunicat de gener 19, en el qual sol·licitau la meua cooperació per tal de depurar els fets denunciats a JUSTICIA SOCIAL.

»Amb molt de gust responc a la seva petició, tot i felicitant-me de la bona disposició d'aquest Patronat.

»Tant jo, com els ciutadans Emili Echevarria (Gustau Barquer, 41, 1.º, primera) i Antoni Vilardobrè Alegret (València, 418, 4.º, 1.º), que han contribuït a la campanya depuradora de JUSTICIA SOCIAL, ratifiquen les denúncies fetes i restem a les vostres ordres per els aclariments necessaris.

»Us prego, però, que tractant-se de treballadors, tingueu a bé citar-los en hores que no els causin un perjudici.»

»Visqueu molts anys.
»Barcelona, 27 gener de 1932.

Joan Comorera
»Sr. Vocal-Delegat del Patronat Escolar de Barcelona.»

El ciutadà Emili Cases ens prega la publicació d'aquesta nota:

«Enterat de l'entrefilet que la setmana passada inseria JUSTICIA SOCIAL sobre la Reacció a les escoles municipals; en el cas concret que es refereix a la «Farigola» no puc per menys que rebatre ço que allí es comenta; car heu interrogat a diferents alumnes, i si bé es depren que a algunes mestresses els hi ve gran el laïcisme, per quan no poden sotstretre's a quiscuna pràctica atàvica davant les deixebles. Per part de la direcció s'hi va corregint amb èxit, aital vici poc convenient.

Ara bé, no és això prou per a perjudicar el bon nom i voluntat de les mestresses, amb la insidiosa d'una explicació maligna que no tingué lloc.

»Així és que, si bé hem de vetllar perquè es compleixin les lleis liberals que la República ens ha donat, no debem pas deixar-nos portar per un fanatisme morbós o mal intencionat.

»Més això, pot ésser estímul per a que la Comissió de Cultura de l'Ajuntament vetllí amb zel per a fer complir la Constitució, ja que seria vergonyós, que després de deu mesos que portem de règim liberal, encara s'ostentessin emblemes religiosos o d'altra forma coaccionadora en les escoles, que deuen estar lliures dels perjudicis que solament eren bons en els millors temps de l'imperi del Cardenal Segura.»

Com es desprèn de la carta del ciutadà Cases, especialment de ço que hem subratllat, a «La Farigola» ha succeït el que s'ha denunciat.

Ens plau, però, fer constar que res hem dit contra la directiva de «La Farigola» que respectem i felicitem pels seus esforços depuradors.

Creació d'un nou cartel de la seda

Acaba de formar-se una nova organització; denominada Companyia Internacional de la Seda Artificial, integrada per l'organització alemanya A. K. U. Glandzstoff i l'empresa holandesa de Breda, amb l'objecte de repartir els productes de les dues empreses en tots els mercats del món, excepte el d'Alemanya. El comerç d'exportació de les organitzacions constituents dels dos agrupaments serà posat sota el control de la nova companyia, la qual és la quarta organització creada durant l'any 1931. Les altres, amb les quals està directa o indirectament lligada, són el Sindicat alemany de la seda artificial, de Berlín, que controla les nou desenes parts del comerç de la seda artificial d'Alemanya; l'Italrayon, de Milà, que controla una proporció igual del comerç italià, i el Cuprammonium Sindicat de seda artificial, de Berlín.

La primera novel·la de Joaquim Ventalló

Joaquim Ventalló: «Pau Canyelles, ex-difunt». — («Fluïd» Editorial. Terrassa, 1931).

Joaquim Ventalló és un periodista àgil, ple de vertader humor. Desimbolt en la forma, pot classificar-se'l com un escriptor punyent; com més hà i més alegre és el seu humorisme, més intencionat resulta.

Alguns versos apart, Ventalló no havia traspasat mai el camp periodístic. I la seva primera obra, està ja saonada d'experiència.

«Pau Canyelles, ex-difunt» presenta totes les característiques dels articles humorístics del seu autor: sagacitat, fantasia, gràcia, mordacitat, lleugeresa d'estil, traça en la construcció i desenllaç, suggestió. La pràctica periodística de Ventalló li ha fet donar a la novel·la una prosa cenyida i sovint intel·ligentment tallada que li fa l'estil alat.

El cas de Pau Canyelles, donat per mort i a punt d'enterrar-lo i resuscitat, és portat amb gran imaginació i amb una absurditat que mai no deixa de tocar de peus a terra. Això li permet aprofundir un procés psicològic altament interessant i agradable. Pau Canyelles s'adona que infaundeix terror, que hom li té por; aquest fet el transforma totalment i cercant la cura d'una possible neurastènia, arriba a trobar plaer en tot el que és macabre, fins a esdevenir un voluptuós de la seva «mort» amb totes les conseqüències. Joaquim Ventalló segueix dretament la línia perseguida.

L'humorisme troba lliure camp; res no el deté. Si sovint arriba a moments de gran comicitat, més sovint pren la forma d'aguda subtilitat, de ironia finíssima. La justa observació que es veu çà i llà, i al començament agafa el realisme de la novel·la costumista, dona més intensitat a l'obra.

«Pau Canyelles, ex-difunt», no decau mai. Des d'aquella entrada un poc grassa en la qual el protagonista es troba voltat de ciris, fins a l'acabament tràgic lligat amb els gustos anacrònics del senyor Canyelles, aguanta l'interès i la traça.

Si Joaquim Ventalló hagués cuidat més la gramàtica, hagués cenyit més algunes frases, hagués evitat certes repeticions i, finalment, hagués depurat unes quantes paraules, és a dir, si la novel·la fos corregida, «Pau Canyelles, ex-difunt», obra magnífica, seria una cosa model·lica en la qual les taques resultarien tan lleus que passarien desapercebudes.

J. R. I T.

Comarcals

De Girona

La setmana passada en aquestes mateixes planes es publicava la còpia d'una lletra adreçada per la secció de Girona de la U. S. de C. al Director del setmanari «Reflex» en contesta a una nota referent a l'actuació dels partits d'esquerra al govern de Catalunya.

La lletra publicada ací ho fou també en un periòdic republicà, negant-se a la publicació el «Diari de Girona» sinó es pagava el remissi.

Com poden suposar els nostres amics, la lletra fou dirigida i entregada a la redacció del dit setmanari «Reflex», i encara que ens consta que arribà a mans de la direcció, el periòdic aquest que tenia en llurs mans la lletra el dia 15 no l'ha publicada la carta de la U. S. de C., secció de Girona, i després parlarà, com en altres ocasions, del seu liberalisme i defensor de la veritat.

Si primer publicà una nota que hem de creure amb tota la mala intenció, ja que d'haver estat sorpresos en la seva bona fe, hauria publicat en un dels dos números sortits ara, cosa que no ha fet, i en el mateix lloc la resposta a la mateixa, ja que el seu liberalisme que parla sovint l'obligava a donar cabuda a les seves planes de la contestació donada per la secció de Girona de la U. S. de C., la que no invocà la llei d'impremta, perquè de cap manera podia suposar-se que uns senyors que contínuament parlen de la seva imparcialitat, procedissin a l'igual que el diari cavernícola «Diari de Girona», comprensible amb aquest, ja que a ell no l'afectava per res.

M. Ros

La cullita de cereals a l'Argentina

Segons les primeres previsions oficials, la producció del blat a l'Argentina per a l'any 1931-32 es calcula en uns 10.088.000 hectòlitres, amb una baixa d'uns 924.000 hectòlitres sobre 1930-31. Els càlculs per a les altres collites són els següents: lli, 3.234.000 hectòlitres; civada, 1.607.700 hectòlitres; ordi, 693.000 hectòlitres; sègol, 388.000 hectòlitres.

LES ESCARAMUSSES DELS GRANS DEBATS QUE S'ACOSTEN

Donem a continuació les paraules pronunciades pel company Campalans en votar-se la confiança al govern i que motivaren una rèplica «fantasiosa» del «señorito» Maura:

«CAMPALANS: Señores Diputados, me levanto a hablar con vivo sentimiento, pero impulsado por la necesidad de que, en estos momentos, se oiga la voz del grupo que tengo el honor de representar: la Unión Socialista de Cataluña.

Discrepando del parecer del señor Maura, creía nuestro grupo que el incidente planteado por la pregunta del señor Sediles quedaba magníficamente terminado después de las palabras, que yo diría casi lapidarias, del Presidente del Gobierno. El aplauso unánime de la Cámara dejaba la cuestión zanjada.

El amigo Giner de los Ríos ha firmado una proposición incidental de voto de confianza, y claro está que en estos momentos no puede faltar nuestra adhesión al Gobierno; pero sentimos ahora tenerlo que dar junto con otras adhesiones que aquí se han formulado y que no pueden coincidir en nada con nosotros.

A nosotros nos interesa mucho el orden material, claro está, pero nos interesa solamente el orden material que pueda dar este Gobierno de izquierdas,

porque nuestro orden material estará fundamentado en un orden moral, que nosotros ponemos por encima de este orden de la calle. Nos interesa la paz, ciertamente, pero la paz establecida sobre la garantía suprema de la Justicia.

Cuando yo oía ahora a ciertos señores Diputados que hablaban, me maravillaba viendo cómo puede haber gentes tan insensatas que no comprendan que lo que ocurre es pura obra suya, y digo esto porque no ha recogido esta cuestión trascendental mi amigo señor Companys, pues él hablaba en nombre de la izquierda y no ha tratado de estas cosas. Pero, señores, ¿es que se puede fomentar, se puede halagar, se puede jalear, se puede ver con complacencia y con gozo una campaña infame de desprestigio de los hombres de la izquierda de Cataluña, de los hombres que tienen la responsabilidad del Gobierno en Cataluña? Es que, señores, las derechas catalanas tenían sus cuadros muy bien formados, tenían sus filas enteras, y las derechas de Cataluña, en esta campaña que están haciendo, no van a ganar ni un voto, no van a dar ni un paso adelante. En esta campaña no hacen otra cosa que lanzar a las masas al desengaño, al descontento, y llevarlas a extremismos absurdos; pero de

los cuales, algunos de los más grandes responsables creo que no están muy lejos de aquí.

Y nada más, señores Diputados.

El señor MAURA: Pido la palabra.

El señor PRESIDENTE: La tiene S. S.

El señor MAURA: Nada más que dos palabras, con una absoluta serenidad y objetividad. Habría de estar tonto para no comprender que las pronunciadas por el señor Campalans iban dirigidas a mí, y yo me levanto a decir que en el día de hoy sería un insensato si me prestara a un debate de esta naturaleza (*Muy bien.*) que no tiene nada que ver con lo que se está discutiendo. Lo que hoy estamos haciendo aquí es que todas las fuerzas políticas de la Cámara que se sientan, no ya republicanas, sino españolas, le digan al Gobierno, que acaba de demostrar por boca del Jefe del mismo que se halla dispuesto a mantener el orden, el principio de autoridad y a servir a la República, que están a su lado, incondicionalmente, y, después de eso, ya llegará la hora en que entre S. S. y yo digamos lo que consideremos preciso. (*Aplausos.*)

CAMPALANS: ¡Ya llegará, ya llegará!»

L'ESTAMPA IMPRESA

TREBALLS
DE LUXE

Aribau, 75
Tel. 71862

BARCELONA

En el 4.º any del pla quinquenal

Els càlculs oficials per a 1932, publicats recentment pel Comitè Executiu Central de la Unió Soviètica, fixen el programa següent per al desenvolupament industrial de Rússia durant el quart any del pla quinquenal. El rendiment industrial de tot el país ha d'augmentar en un 36 per 100. La indústria hullera de les conques del Donetz i del Kuznetz han d'ésser més desenvolupades i s'han d'obrir noves mines a l'Àsia Central, a la Sibèria Oriental i a l'Orient. La producció total de les mines d'hulla ha d'elevar-se a 90 milions de tones en 1932. La producció metal·lúrgica ha de passar a 9.500.000 tones i la del ferro a 9 milions de tones. Es destinaran 6.800 milions de rubles a la construcció de noves fàbriques i màquines, dels quals 940 milions es destinaran a la construcció de màquines agrícoles. Això donarà per resultat 82.000 nous tractors, 73.000 automòbils i 1.800 locomotores. El nombre d'obrers empleats en les in-

dústries pesades passarà de 5.400.000 en 1931 a 6.200.000 en 1932. Els salaris dels obrers industrials seran augmentats en un promig d'un 11 per 100, i la suma total, reservada al pagament de salaris en 1932, és de 8.051 milions de rubles, xifra que acusa un augment de 1.690 milions de rubles sobre la de 1931. La superfície sembrada durant aquest hivern i la primavera vinent serà de 144 milions d'hectàries contra 138.600.000 en 1931, 102 milions d'hectàries seran reservades a les collites d'estiu i 42 milions d'hectàries a les de l'hivern. Les explotacions agrícoles governamentals (sovcoses) hauran de crear 14 milions d'hectàries de les collites d'hivern i de primavera, i les explotacions col·lectives (colcozes), 108 milions. La superfície per a la plantació de cotó serà de 2.437.000 hectàries contra 2.137.000 en 1931; la del lli, serà de 2.460.000 contra 2.338.000 en 1931, i la de la remolatxa sucrera, de 1.670.000 hectàries contra 1.495.000 en 1931.

C O O P E R A T I S M E

El programa de la cooperació és el programa del socialisme

Cal considerar l'aparició del programa de política econòmica de l'Aliança Cooperativa Internacional (vegi's *Justícia Social*, núm. 27), com un esdeveniment de la màxima importància per al moviment cooperatiu, i a l'hora per al Socialisme, car en llançar aquest programa, l'Aliança Cooperativa li ha fet el gran servei de proporcionar-li tota una sèrie de solucions, gairebé definitives, als diversos problemes d'ordre econòmic que té plantejats, solucions basades totes elles en el sistema perfecte de la cooperació lliure i eficaç dels diversos sectors de la Societat.

Des de que el Moviment cooperatiu es donà compte de la seva orixença, així que vegé que el programa que havien establert els visionaris de Rochdale no era una utopia sinó quelcom de perfectament realitzable que s'anava acomplint dia per dia, es preocupà de concretar el seu objectiu i de traçar els camins que havia de seguir per a aconseguir-lo. Al contrari de tots els altres moviments socials, en el cooperatiu — i en això radica un dels seus grans mèrits — la pràctica ha precedit sempre la teoria.

La mitja dotzena de punts que els Pioners establiren en 1844 han tingut prou força per impulsar el desenvolupament del moviment cooperatiu en tot el món, però on aquest ha trobat la seva més gran força ha estat en l'observació atenta de la realitat, en l'aplicació sistemàtica de l'empirisme i en una fe absoluta en si mateix.

En l'acció quotidiana és on ha anat trobant el fil del seu destí, destriant, en un procés d'eliminació que molt bé assenyalava Vainó Tanner, el President de l'A. C. I., i el cap del socialisme finlandès, quin era el seu veritable objectiu. De la producció industrial i la participació en els beneficis passà al regne del consumidor i arribà avui a la cooperació de consumidors i productors. De dia en dia la veritable finalitat de la cooperació s'ha anat precisant i avui esdevé quelcom d'immediat gràcies a l'acció contínua i ferma del moviment que, mancat o no de punt d'arribada, però sempre animat d'un esperit de millora social, ha anat fent el seu curs.

La cooperació entre productors i consumidors! Els consumidors rebent de les mans dels productors els béns que han de satisfer totes llurs neces-

sitats; els productors produint només per a satisfer les necessitats vitals de la Humanitat! Heu-vos ací la garantia de la justícia social i de la pau entre els pobles. Aquest ha d'ésser el nostre punt de mira, tant com a cooperadors com a socialistes. Per arribar-hi tenim el programa d'acció que ha elaborat el Comitè de Política Econòmica de l'Aliança, on figuren noms que diuen tant per a nosaltres com els de Gide i Renner, programa que malgrat la seva vastitud no constitueix una folla utopia sinó la confirmació de l'obra gegantina que el moviment cooperatiu ha realitzat en vuitanta anys.

Tots els enemics del socialisme, en voler-lo fer objecte de llurs crítiques es deturen amb morbosa complacència davant els defectes psicològics i tècnics del socialisme d'Estat però callen com uns morts davant dels progressos, cada dia més palesos en el món econòmic, del moviment cooperatiu. Estan molt amatents a senyalar els defectes del socialisme a Rússia i pretenen ignorar — o ignoren positivament — la radical transformació que en cinquanta anys ha sofert Dinamarca on, gràcies al sistema cooperatiu, estan socialitzades les principals branques de la seva economia, especialment la producció agrícola i la distribució. I el mateix de Dinamarca es pot dir de Finlàndia, i d'Islàndia, i de Suècia, països en els quals el poble ha sabut posar en pràctica, per mitjà de l'acció cooperatiu, l'admirable consell de Sir Robert Peel, de «tractar els seus propis afers amb les seves pròpies mans».

Avui dia, l'expressió més pura i més concreta del socialisme es troba en aquestes associacions cooperatives de producció i consum escampades arreu del món, i de les quals a Catalunya tenim una bella mostra, que constitueixen ja un avenç de la Societat futura. Per això els socialistes catalans incorporem decidits al nostre programa el de l'Aliança Cooperativa Internacional, car trobem en ell la manera de portar a la pràctica, en l'ordre econòmic, aquells principis màxims que figuren en la constitució del nostre Partit. Si hi hagué un temps en que per incomprensió o manca de maduresa d'ambdós moviments, el Socialisme i el Cooperatisme, es mantenen separats un de l'altre tant per la seva doctrina com per la seva tàctica, avui dia segueixen una via

paralela sobre un pla d'igualtat. *Le Socialisme de Jaurès et le Cooperatisme de Gide se rejoignent*, ha dit Albert Thomas. Es veritat. El Socialisme i el Cooperatisme es troben i es confonen en un moviment d'emancipació social, ordenat, eficaç i rigorós amb si mateix. L. A.

BIBLIOGRAFIA COOPERATIVA

Revue de la Coopération Internationale. — El número de gener d'aquesta revista, conté entre altres coses:

La Cooperació Internacional i la crisi mundial, per H. J. May, Secretari General de l'Aliança Cooperativa Internacional. L'autor examina com han obrat els moviments cooperatius — nacional i internacional — sota la pressió de la crisi econòmica i examina el paper que el moviment cooperatiu pot jugar en la reconstrucció d'Europa, reconstrucció que no començarà fins quan els homes dirigents del món es donaran compte del caràcter internacional de la crisi. «Els principis sobre els quals està basat el nostre Moviment — escriu H. J. May — són una garantia de que és capaç de jugar un gran paper en la solució de les dificultats econòmiques presents. Les necessitats actuals de la Societat no exigeixen pas un mètode que només vagi bé en temps de prosperitat, sinó més aviat un mètode que resisteixi la tempesta i la lluita i que mantingui la seva integritat. És en això precisament que el nostre sistema de cooperació econòmico-popular ha donat la prova del seu valor... El que manca avui a l'Aliança és coratge, amplitud d'idees i confiança en el paper a què està oridada a jugar en la reconstrucció de la civilització i en la força incontestable que la cooperació pot aportar per a resoldre la crisi mundial present.»

Venda Governamental i Collectiva. Blat. Article que dona compte dels resultats d'una enquesta realitzada per l'Aliança Cooperativa Internacional sobre la recent evolució del mercat mundial del blat. En aquest article s'examineix en detall, comparant-los, els diversos sistemes de control governamental, comprant-hi els monopolis d'estat i el sistema de contingents en els principals països importadors.

S'hi examina igualment des d'un punt de vista crític l'organització de la política de les agències de venda col·lectiva al Canadà, als Estats Units i a Iugoslàvia amb relació a les qüestions més generals de l'economia política.

URALITA

ELS MILLORS MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

URALITA, S. A.
PLAÇA ANTONI LÓPEZ, 15
TELEFON 16556 :: BARCELONA

El Cooperatisme no és altra cosa que un Socialisme eficaç, real i fonamentalment liberal.

B. Lavergne